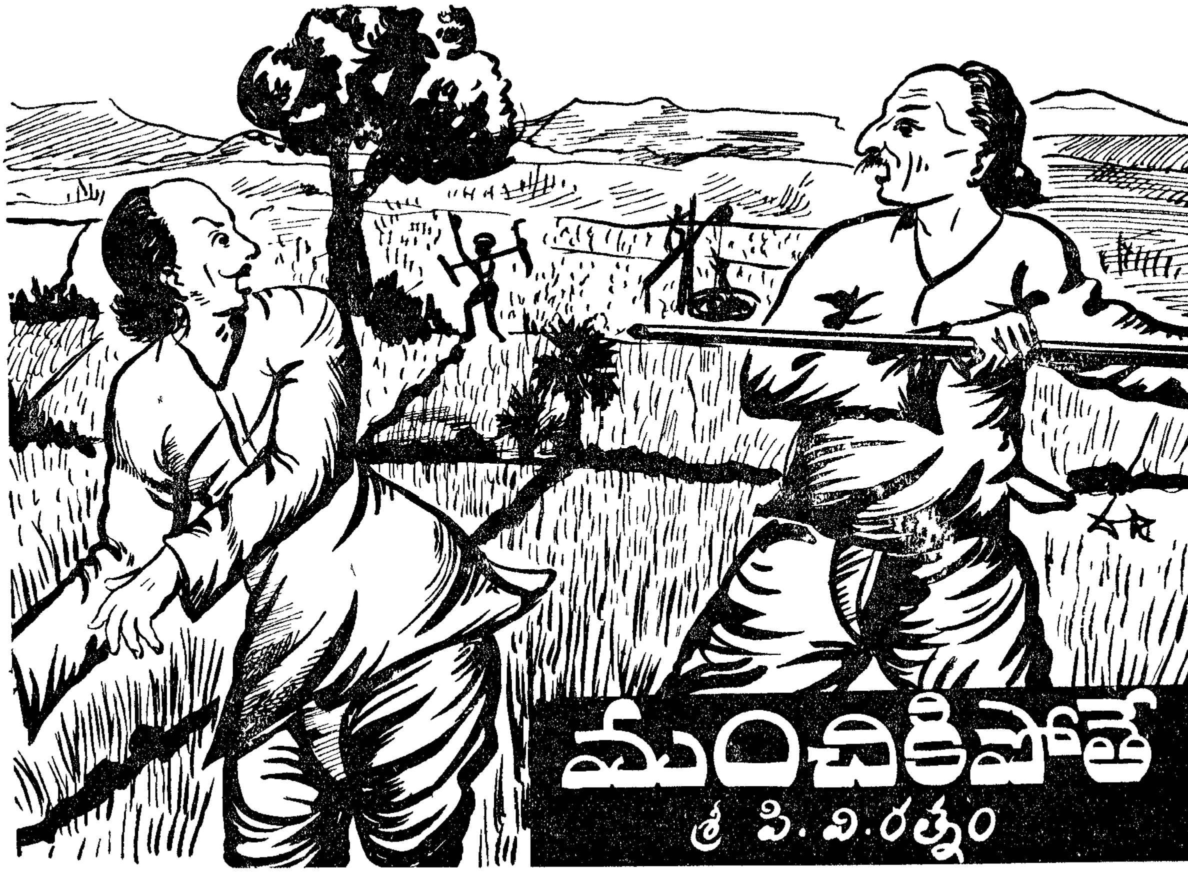

మంచికిపోతే

శ్రీ పి. వి. రత్నం

"గట్టు తెగ్గొట్టావా నీ బుఱ్ఱ తెగిపోయిం దన్నమాటే ఓరి నీ తస్సాదియ్యా ఈ వేషాల్ మా దగ్గరా? ఇదంతా మేం దండగపోవలసిందేం? పంటంతా పాడైపోవాలా? ఎవడబ్బ సొమ్మంట? మేం గాజులు తొడిగించుకున్నామా?" అంటూ చంద్రయ్య పంచె పైకి ఎగదోస్తూ, మీదిమీదికి వస్తుంటే, చేతిలో వున్న పార క్రింద పడేసి, గట్టు దాటి, రెడ్డి మీసాలు త్రిప్పుతూ, "ఏమిటి ఊ ఎగురుతున్నావ్!/మెత్తగా ఊరుకుంటున్నాననా? నెత్తురు తాగేస్తా జాగ్రత్త మరి నీరు రానివ్వేం? నీ బాబుదా? నీ యబ్బదా?" అని కోపంతో కళ్లెర్రజేస్తూ, ప్రక్కనున్న గునపం తీసుకుని నెత్తికి సూటిగా బలంగా కొట్టబోయాడు చంద్రయ్య ఆ దెబ్బ తప్పించుకొని ఉగ్రుడై "ఓరి గుడిచేటి కొడకా నీ అంతు కనుక్కుంటారా," అని చేతికర్రతో దబదబ దెబ్బలు కొట్టేసరికి, రెడ్డి మొదట్లో గంతులు వేసినా, తరవాత స్పృహతప్పి ఒరిగిపోయాడు అప్పుడే గొడ్లను తోలుకొస్తున్న పాలేరు వెంకన్న ఇది చూసి, గుండెలు కొట్టుకొన్నా, ధైర్యంగా ప్రక్కనుంచి వెళ్లి, చంద్రయ్యతో కలియబడ్డాడు అసలే అలిసిపోయివున్న చంద్రయ్య, మూలకు నెట్టవేయబడ్డాడు కముకుదెబ్బలు తగిలాయ్ ఒగుర్చుకుంటూ వూళ్లోకి పరుగెత్తాడు వెంకన్న గాయపడ్డ సూర్యుడు చేలో కూరిపోయాడు

*   *   *   *

మనసూ మనసూ కలవాలి హృదయాలు విశాలమవ్వాలి కలుపుగోరుతనముండాలి సంతృప్తిచెందుతూవుండాలి ఎవరు పొందితే ముందని సరిపెట్టుకోవాలి అప్పుడు పేచీలకు ప్రవేశంలేదు కత్తులకు కాలు దువ్వనవసరంలేదు మీసాలు మెలివేయ నవసరంలేదు బుఱ్ఱలు పగలే పగలవు దెంగలు వుండేవుండవు

పంతులుగారి ఆవును బేరంచేసినవాడు మొట్టమొదట రెడ్డి మంచి చెడ్డలు ఎలా వున్నా, పాడిలేదనే వుద్దేశ్యంతో పంతులుగారి చనువుతో, ఇంటికి తోలుకుపోయింది చంద్రయ్యే అది గాలి వీచినట్టు, తుంపరలు పడి, ఉరుములు ఉరిమినట్టు, పిడుగుపడి, తుపాన్ మహాప్రళయంలా ముందు కొచ్చినట్టు భావించాలి

అది అతి చిన్న విషయం కళలాడే గ్రామం వేలవంగా తయారయ్యే పరిస్థితులు ప్రారంభమయ్యాయ్ ప్రశాంత జీవితం గడుపుతున్న పల్లెప్రజలు కొట్లాటలకు, దొమ్మీలకు గురై, దినదిన ఆయుస్సులా భావించే సంఘటనలు కన్పించాయ్ గ్రామమే దగ్ధమైపోతుందా అని విజ్ఞులు ఊహించారు అంతకుముందు అంటే ఈ పొలంలో రెడ్డి చంద్రయ్యలు కొట్టుకోకముందు - పాలేరుల్ని కొద్దిగా జీతమెక్కువ యిచ్చి కుదుర్చుకున్నారని, ఏవేవో ఆరోపణలు అణగివున్నాయ్ లోపల ద్వేషం ప్రబలింది బలం కూడింది కోపం హెచ్చింది ఓర్పు తగ్గింది అసూయ ప్రబలింది అంతా ఒకటనే సూత్రం మూలబడింది సమయంకోసం వేచివున్నారనిపిస్తుంది దెబ్బ ఎప్పుడు తీస్తామా అని గాలంవేసి కాసుకున్నారా అన్నట్టు కన్పిస్తుంది రెండు పుంజుల్ని ఒయటకు వదిలే ఇక చెప్పాలా! అందులో కత్తులతో వెంట్రుకలు నిక్కబొడుస్తాయ్ కాళ్లు ఎత్తుతాయ్ దొంగచూపులు చూస్తాయ్

*   *   *   *

ఈ దారుణవార్త వినడంతో ఆడవాళ్లు గొల్లుమన్నారు అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలు గుక్కపెట్టారు యువకులు గుండెలదిమి పట్టుకొని, పరుగు తీశారు పౌరుషంతో ముసలమ్మలు నోర్లు నొక్కుకున్నారు తాతలు తలగుడ్డలు చుట్టారు రెడ్డితాలూకు వారంతా ఒక ప్రక్క - చంద్రయ్య తాలూకు వారంతా మరోక ప్రక్క చేరారు దూషించేవారు కొంతమంది, కర్ర లెత్తేవారు మరికొందరు - 'శాంతం శాంతం' అని కొంతమంది, "ఎంత దారుణం" అని సానుభూతి తెల్పేవారు కొందరు ఊర్లోకి తీసుకొచ్చారు గాయపడ్డవారిని

' ఆరాత్రి సోమయాజులుగారు తీర్పు చెప్పే పెద్దమనుష్యులు చుట్టలు వెలిగించి, కర్రలు ఆనుకొని, జరగబోయే విచారణ గూర్చి చెవులు జాగ్రత్తపెట్టి వున్నారు కొంతమంది యువకరక్తం పొంగేవారు బాంబులు వదులుతూనే వున్నారు జవాన్లి రెచ్చగొడుతూనే వున్నారు చంద్రయ్యదే తప్పని ఒకరు, రెడ్డి పొగరుబోతని ఒకరు, ఈ దెబ్బతో అంతు తేలాలని మరొక కుర్రకుంకంటే, ఈసారి బుర్ర రామకీర్తనలు పాడిస్తాం చావుంటే రావాలి" అని నూనూగుమీసం త్రిప్పేవారు

"నీరురావలసిందే స్నేహపూర్వకంగా వుంటే ఒకరోజు ఆగవచ్చు రెండురోజు లుండవచ్చు లేదా పై బోదినుంచి అడ్డేసి తీసుకొని తెచ్చుకోవచ్చు పాడిపంటల విషయంలో మనం అజాగ్రత్తగా వుండ మంటామా? కలిసి కట్టుగా వుండాలి అయిందేదో అయింది ఇదంతా మర్చిపోవా" లన్నారు సోమయాజులుగారు ఈ బోధామృతం వారికి రుచించలేదు బట్టలు దులుపుకొని, నిట్టూర్పులు విడుస్తూ, ఇంటికి దోవతీశా రంతా

"పట్టు వదలని పల్లెవారు, అత్మాభిమానం గల గ్రామస్థులు ఈ కాలం యువకులకు తొందరతనం ఎక్కువ బాబూ" అని అనుభవజ్ఞులు శాస్త్రులుగారు కూడా అన్నారు, వున్న కిటుకును తేటపరుస్తూ

ఈ అంటువ్యాధి మాలమాదిగల గూడెంలోకి కూడా వ్యాపించింది ఒక పేటవారు చంద్రయ్యను బలపర్చితే మరొక పేటవారు రెడ్డిని చంద్రయ్య అయిదు రూపాయలు కల్లు పోయిస్తే, రెడ్డి పది రూపాయల కల్లు పోయిస్తాడు రెడ్డి రోజుకూలీ రూపాయిస్తే చంద్రయ్య రూపాయన్నర దాంతో అమాయకులైన హరిజనుల్లో పేచీలు పుట్టాయ్ బండబూతులు తిట్టుకొనేవారు కుక్కల్లా కొట్లాడుకొనేవారు చీటికి మాటికి చీదరింపులు "మా దొరలే గొప్పోరు" అని ఒకరంటే "మా పభువులే మంచోరు' అని మరొకరు తీరుబడి వుంటే చాలు ఈ విషయమే పోట్లాడేవారు భోజనం చేస్తున్నప్పుడు రాత్రులు వంటెనపై కూర్చున్నప్పుడు, కలిసి కట్టుగా పొలాలకి వెళ్లేటప్పుడు పార్టీల గూర్చే అనుకొనేవారు

* * * *

ఇంతలో ఎన్నికలు వచ్చాయ్ పంచాయితీకోర్టుకు కుటుంబరావుగారిని ప్రెసిడెంట్ చెయ్యాలని వుద్దేశ్యం మొదట్లో వున్నా, ఈ పార్టీల మధ్య తాను ఇరకడం భావ్యం కాదని మౌనం వహించాడు మునసబుగారు చంద్రయ్యని బలపరిస్తే - రెడ్డిని కరణంగారు ఉషార్ చేశారు. తెల్లవారితే ఎనికలు చాలా తీవ్రంగా వుంది పోటీ మాలపల్లెలో ఎక్కువ ఎవరికి వస్తే వారు నెగ్గుతారన్నమాట ఊర్లో సమానమే బలలో గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి

ప్రచారం చేస్తున్నారు ఆ రాత్రి ఆ గూడెంలో వాళ్లకు నిద్ర లేదు సరికదా ప్రాణాలు అరచేతుల్లో పెట్టుకునివున్నారు ఓట్లను కొనడం మొదలుపెట్టారు ఆరాత్రి మత్తుగా పోయించి వేశారు కల్లు ఇంతలో తలవని తలంపుగా కేకలు వినిపించాయ్

ఒక మూల అటు పరుగెత్తారంతా చంద్రయ్యపాలేరు ఆకాశంలో వుండి నోరు చించుకుంటున్నాడు రెడ్డిపాలేరు గిలగిలా కొట్టుకుంటూ క్రింద పడిపోయాడు చేలోపడి ఎద్దు మేసిందట అదీ తగువు

అసలు అటు తోలుకొని రాలేదు ఆ వేళ అంటాడు వాళ్ల పాలేరు గూడెం నిద్ర నుంచి లేచిన సైనికుల్లా రాళ్లతో, కర్రలతో బాదుకున్నారు ఆసుపత్రిలో ఆరుగురు క్రుక్కబడ్డారు ఎన్నికల్ని వాయిదా వేశారు ఆఫీసరు

* * *

ఇంతలో శ్రీరామనవమి వచ్చింది చంద్రయ్యపార్టీ రాజమండ్రి భోగంవారిని తీసుకొస్తే, రెడ్డిపార్టీ పెద్దాపురం భోగం మేళాన్ని తీసుకొచ్చింది హరికథలు గాన కచేరీలు, చక్కగా ఏర్పాటుచేయబడ్డాయ్ అయిదు వేల జనాభాకు రెండు పందిళ్లు సొమ్ము నీళ్లలా ఖర్చుచేశారు రాత్రులు చెదురుగా ఘర్షణలు పడుతూనే వున్నారు బొమ్ములు విరుచుకొని తిరుగుతూనేవున్నారు దండేలు తీస్తూనే వున్నారు

ఆఖరురోజున కళ్యాణోత్సవం ఊరేగింపులో వాహనాలు వున్నాయ్ కోయడాన్సులు, బ్యాండువాయిద్యాలు ; విచిత్రవేషాలు మందుగుండు సామగ్రి జనాన్ని ఎంతో ఆకర్షిస్తున్నాయ్ ఆ రాత్రి ఎవ్వరూ నిద్రపోతే కోళ్ళి పురుషులు స్త్రీలకుభోజాలు యిస్తూనే వున్నారు భోగంవాళ్లను జడపట్టుకొనో, కొంగుపట్టుకొనో సరససల్లాపాలాడుతూనే వున్నారు

ఊరేగింపులు ఎదురుపడ్డాయ్ తారాజువ్వలు "చుయ్" న పైకి పోతున్నాయ్ చిచ్చుబుడ్లు చీదేస్తున్నాయ్ కొన్ని ఇంతలో గగ్గోలు పుట్టింది ఒకరి కాలును మరొకరు త్రొక్కారట కర్రలు తిప్పారు బూతులు తిట్టుకున్నారు గోచీలు బిగదీశారు పెద్ద దొమ్మీ కసేల్ కసేల్ మని దెబ్బలు అమ్మో బాబో అని రోదనలు జనసమూహం చెల్లాచెదరైపోయింది రామరాజుగారి హాస్పిటల్లో ఎముకలు విరిగినవార్ని గాయపడ్డవారిని చేర్పించారు మరొకమూల సోమరాజులుగారి శవాన్ని బయటకు గొనితెచ్చారు అంతా తెల్లబోయారు సద్దు అణగింది బుద్ధి గడ్డి తిందనుకున్నారు అంతా విచిత్రంగా చెప్పుకున్నారు పెద్దమనిషి ప్రాణాలు పోయాయ్ ఈపని చేసింది హరిజనులన్నారు ఆ ఊరిలో వాళ్ళగూడెం దగ్ధమైపోయింది దయా దాక్షిణ్యాలు కరువయ్యాయ్

అప్పటినుంచి ఊరు స్తిమితంగా, కల్లోలం లేకుండా వుంది రెడ్డిగారమ్మాయి నిచ్చి చంద్రయ్యకొడుక్కి పెండ్లిచేశారు అతివైభవంగా కుటుంబరావు పంచాయతీకోర్టు ప్రెసిడెంట్ గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డాడు గూడెంలోని పెద్ద, సర్వి గాడు ఒకసారిలా అన్నాడు కాలువ వంతెనమీద కూర్చొని వారికేట్రా

(18-వ పేజీ చూడండి)

సీరియల్:

పెద్దకథ:

కుండపెంకులు

శ్రీ భమిడిపాటి రామగోపాలం

"ఇదుగో, శకుంతలా! మాట!" అన్నాను

శకుంతల వచ్చిందిగాని దగ్గరగా రాలేదు

"ఎందుకు?"

"ఇంకా దగ్గరగా రావాలి"

"నే రాను"

"అదికాదు చిన్నకబురు"

"అక్కణ్ణించి చెప్పరాదా యేమిటి?"

"ఉఁ హుఁ"

"అయితే పోనీ చెప్పక్కర్లేదులెండి"

"అదిగో, మరి అందుకే నా కోపమొస్తుంది"

"ఒస్తే రానీండి బాబూ" అని నవ్వి వెనక్కి నడిచింది

కాస్త గంభీరంగా "వసుంది ఇలా వొస్తావా రావా?" అన్నాను

కొంచెం భయపడి "ఎందుకూ?" అని వచ్చింది

"నా సరదా అంతా పాడుజేశావు ఇవాళ మంచి ముఖ్యమైన న్యూస్ చెపదామనుకున్నాను నా కోపం తెప్పించి ఆ విషయంలో వున్న సౌకుమార్యాన్ని పాడుజేశావు ఇంక చెప్తే మోటుగా చెప్పాలి ఇప్పుడు చెప్పను ఆనక ఎప్పుడో జ్ఞాపకమొస్తుంది, అప్పుడు పిలవగానే దగ్గిర కొస్తే చెప్తాను అంతే పో"

"పోనీ చెప్పరాదా?"

"ఉఁహుఁ"

దరలు ఇట్టే కొట్టుకుంటారు తన్నుకుంటారు మధ్యన మనం బుద్ధి లేక పేచీపడి దెబ్బలు తినడం గాని పాపం సోమోజులుగారి మాటిన్నారేట్రా. ఆయనప్రాణం పోయింది మంసికత్తే ఇలావచ్చిం"దన్నాడు ఆరిపోయినచుట్టను పారేస్తూ "నిజమేరా" అని, ప్రక్కనున్న పల్లి గాడు పున్నదుమ్ము దులిపి నడుం వాల్చాడు చల్లటి చంద్రుణ్ణిచూస్తూ

"మా అన్నయ్య ఊరికనే అన్నాడేమిటి - పిచ్చిశ్రీ అని!"

"అంటే అన్నాడులే"

శకుంతల వెళ్ళిపోయింది

శకుంతల నాకు కాబోయే భార్య మా స్నేహం తక్కువకాలంనాటిది కాదు

నా పధ్నాలుగో యేట మా వెంకటేశ్వర్లుమామ మా పల్లెటూరొచ్చి నన్ను పట్నంలో చదివిస్తేగాని వల్లగాదన్నాడు మా నాన్న నేను పల్లెటూళ్ళో తనకి కాస్త ఆసరాగా ఉంటున్నానని ఊరుకున్నా ఆగలేగు ఆనాటినించీ నేను పట్నంలో వెంకటేశ్వర్లుమామయ్య ఇంట్లోనే ఉండడం

వెంకటేశ్వర్లు మామయ్యకి ముగ్గురే పిల్లలు పెద్దది సరస్వతి తరవాత నాగభూషణం ఆనక శకుంతల మొదట్నించీ శకుంతలని నాకిచ్చి పెళ్లిచెయ్యాలని వెంకటేశ్వర్లుమామయ్య అనుకుంటున్నాడు మా అత్త దీని కెన్నడూ అడ్డుచెప్పలేదు

అందుచేత మా చిన్నతనంలో సరస్వతీ, నాగభూషణమూ మమ్మల్ని మొగుడూ పెళ్లాలంటూ ఉడికించేవాళ్లు అవన్నీ అప్పుడు సిగ్గుగా ఉంటేనప్పటికీ ఇప్పుడెంతో మధురంగా కంటికి కనిపిస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు నేను "నువ్వు కాదంటేమాత్రం మానా మేమిటి? బాలవాక్యం బ్రహ్మవాక్యం చిన్నప్పుడే మనం!" అంటూంటాను శకుంతలను శకుంతలయినా, కాదనేది పైకి మాత్రమే

తరవాత మా నాన్న పోయారు మా కుటుంబాన్ని కూడా పల్లెటూళ్లో భూములు కొన్ని శిస్తుకీ కొన్ని భాగానికీ యిచ్చేసి మేం పట్నంలో కాపరం పెట్టాం కాని నేనుమాత్రం "రోజుకి ఇరవై గంటలు వాళ్ళింట్లోనే" ఉంటాను, మా అమ్మ ఉద్దేశం ప్రకారం

మా అమ్మతో ఒకటిరెండు సార్లు మా వెంకటేశ్వర్లుమామయ్య నాతో తన కూతురు శకుంతల పెళ్లివిషయం ఎత్తితే ముభావంగా ఊరుకోవడమో లేక తరవాత చూసుకుందాంలెద్దురు అన్నగారూ అనడమో చేసేది అందుచేత నాకు హృదయాంతరాళంలో ఎక్కడో చిన్నభయం ఉంటూండేది, ఒకవేళ అమ్మ మా వివాహానికి అంగీకరించదేమో అని! ఆ భయం హృదయంలో ఒక మూలనే తన స్థానం ఏర్పరచుకొన్నా, అది ఎంతో తక్కువ పరిమాణం కలది అయినా, నన్ను కలత పెట్టేది మాత్రం చాల ఎక్కువ నవ్వుల్లో, ఏడుపుల్లో, ఎకసక్కాల్లో నేనూ శకుంతలా భార్యాభర్తలై ఒక్కచోట పెరిగాం రోజూ మాలో ప్రేమపురస్సరమైన చిరునవ్వులు నునుసిగ్గుదొంతరల్లోంచి తొంగిచూసేవి అవే గోడ అయి, మేడ అయి మాలో నమ్మకాలు కలిగించేయి, అదే నా భార్య అని నాకూ, నేనే దాని భర్తనని దానికీను అందుకనే నన్ను అది ఏమండీ అని పిలుస్తుంది అలాంటిది మా అమ్మ మా యిద్దరికి అడ్డుగా నిలిస్తే కష్టం కాదూ!

కాని ఈ భయం నాలో అట్టేకాలం నిలిచేదికాదు మా యింట్లో ఇంకా మా అందరికీ వివాహాలు కావాలి అయితే ఈ పూచీ మా నాన్న పోయినదగ్గిర్నించీ మా మామయ్యే నెత్తిన వేసుకున్నాడు అతను నాకు స్నేహితుడిలాంటివాడు నా హృదయాన్ని విప్పిచెప్తే అర్థంచేసుకోగల వ్యక్తి అతనితో చెప్పి నా వివాహాన్ని నా యిష్టప్రకారం నడిపించుకోగలనని నమ్మాను అందుచేత నాభయం కొద్దిసేపు నన్నావహించినా తరవాత తూలిపోయేది

ఉండుండి ఒకనాడు మా అమ్మ మా చెల్లెలు పెళ్లి ఊసుఎత్తగా, మెల్లగా నా పెళ్లివిషయం కూడా రాగా, మా అమ్మతో కాస్త నిష్కర్షగా నా పెళ్లిగురించి తను ఏమీ ప్రయత్నం చేయనక్కర్లేదని చెప్పాను

"అదేమిటి? అయిందా ఏమిటి అనుకున్నంత పనీ?" అంది అమ్మ కొంచెం నిర్ఘాంతపడి, కోపగిస్తున్నట్టు

"ఏమిటి?" అన్నాను నేను ఎరక్కా ఎరిగినట్టు, భయపడి

"పన్నవాసం పని! అనుకున్నాన్లే ఏ క్లాసుపిల్లనో చూసుకుంటావని! మీ నాన్నగారే అనేవారు! ఎవర్ని చూసుకున్నావురా?"

"నువ్వనుకున్నట్టేమీ అవలేదు"

"మరి? నీ పెళ్లికి నేనేమీ ప్రయత్నించకూడదంటే ఏం మాట?"